

БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ПАЦИЕНТИТЕ

1164 София, жк „Лозенец”, ул. ”Арх.Йордан Миланов” № 10, ет.3, тел.(02) 981 6669;

web site: www.patient.bg; e-mail: office@patient.bg; gsm: 0886 754000

Изх.номер:

004/03.02.2016 г.

ДО КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД НА РЪБЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

от „Българска Асоциация за закрила на пациентите“

В отговор на Ваше искане изразяваме следното становище:

Считаме, че на основание чл. 150, ал. 1 от Конституцията на Република България, следва да уважите искането и да обявите за противоконституционни и да се произнесете за съответствие с общопризнатите норми на международното право и с международните договори, на чл. 34а и чл. 37а от Закона за лечебните заведения (Нов, ДВ, бр. 72/2015 г.) поради противоречие с чл. 4, ал. 1, чл. 19, ал. 3, чл. 52, ал. 1 и 5 от Конституцията на Република България и несъответствие с чл. 12, т. 1 и т. 2, б. г) от Международния пакт за икономически, социални и културни права (обн., ДВ, бр. 43 от 1976 г.), чл. 11 от Европейската социална харта (обн., ДВ, бр. 43 от 2000 г.)

Считаме, че искането до Вас, няма обосновани мотиви за приемането на тези промени в закона.

Относно избора на лечебни заведения или техни обединения по критерии и по ред, които са определени с Наредба на Министерски съвет, считаме, че ще се ограничи избора на пациента или ще го лиши от възможност за навременна медицинска помощ. Планирането на лечение не е допустимо при всички заболявания, като се дава приоритет на някои социално значими заболявания, но това лишава достъпа на

пациента до лечение при останалите заболявания. Невъзможността на пациентите за медицинска помощ и медицинско обслужване в случай на болест е недопустимо в една правова държава. Гражданите трябва да имат право на избор къде да се лекуват и от достъп до съвременни методи за лечение. И Европейската социална харта (ревизирана, чл. 11), предвижда, че за „ефективното упражняване на правото на опазване на здравето“ държавата се задължава да предприеме пряко или в сътрудничество с държавни или частни организации необходимите мерки за това. Така се нарушава и Европейската Харта за правата на пациента, по конкретно чл.5, който гласи, че "всяко лице има право на свободен избор между различни лечения и изпълнители на медицинска помощ на базата на адекватна информация".

Според промените в закона, създаването на нови лечебни заведения става при правилата на част III от ЗЛЗ. Към момента на приемане на закона обаче, няма приета Национална здравна карта. В този смисъл е недопустимо закон да препраща към норма, която не съществува в законодателството, т.е към момента на приемане на промяната, няма разписана законова и подзаконова нормативна уредба.

С допълнение в Закона за лечебните заведения (нов чл. 37а) се изменя реда, по който ще се издава разрешение за осъществяване на лечебна дейност по чл. 46 от Закона за ново лечебно заведение.

При създаването на чл. 37а от Закона, според нас, не е направена предварителна оценка на въздействието на новата правна уредба, която ще се отрази на всички заинтересовани страни - пациенти, лекари, стоматолози, лечебни заведения в страната. Не са взети предвид всички становища на заинтересованите страни при обсъждането на законопроекта в НС, трябва се да извърши оценка на потребностите на населението от медицинска помощ въз основа на Националната здравна карта.

В правовата държава законодателят има право да подбере подходящите правни средства, за да се реализират основните права на гражданите и да се извършва стопанска дейност в конкурентна среда. Ограничаване на досегашното право на пациентите за свободен избор на лечебно заведение, в което да получат своевременно медицинска помощ, е неизпълнение от страна на държавата на конституционното ѝ задължение да закриля здравето на гражданите.

Без да се отрича дължимата от държавата грижа за здравето на гражданите, има и други изисквания, които трябва да бъдат съобразени, и затова именно Конституцията

създава система от правила с принципно значение, които трябва едновременно да се спазват, да се прилагат и които взаимно си влияят. Затова при оценка на конституционносъобразността на едно законово положение следва да се съобрази изискването за пропорционалност като елемент на принципа на правовата държава (по чл. 4, ал. 1 от Конституцията). Само така се стига до законодателни действия в съответствие и прилагане на идеите на правовата държава“ (Мотиви към Решение на Конституционния съд № 1 от 2015 г.). Следователно както при прилагане на всички принципи, така и при законовото уреждане на издаването на разрешение за дейност на нови лечебни заведения и нови дейности по смисъла на чл. 37а от ЗЛЗ трябва да се търси адекватната мяра за приложението на чл. 19 от Конституцията. Това, според нас, се налага и от два фактора: първо, създаването на условия за избор на лечебно заведение в системата на здравеопазването, така че да бъдат удовлетворени здравноосигурените пациенти - нуждаещи се от медицинска помощ и медицинско обслужване в случай на болест; второ, съобразяване в допустимата степен (правно и фактически) на интересите на всички заинтересовани субекти в системата на здравеопазването.

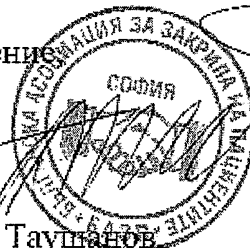
Според нас разходите, които се правят от НЗОК няма да бъдат ограничени като бъде намален броя на лечебните заведения, а като се намали броя на хоспитализираните пациенти.

Броят на хоспитализирани пациенти, според нас, би намалял със следните промени: преразглеждане вида и продължителността на Клиничните пътеки, като ненужните дни за хоспитализации се намалят до минимум (прим. 1-дневна хирургия), като се увеличат средствата за профилактика с необходимия брой изследване (не както досега право на ПМК на 5 години веднъж, мамограф над 55 г. и други, крайно недостатъчни за да се извърши качествена и навременна профилактика), като се увеличат броя на леглата за долекуване, вместо използване на легла за активно лечение, както е досега.

Отхвърли се от законодателя приемането на задължителна акредитация за всички лечебни заведения, което можеше да подобри качеството на медицинската помощ. Прие се от законодателя система за измерване удовлетвореността на пациентите, която при определени условия може да влияе за прекратяване на договори с лечебни заведения.

В този смисъл, предлаганите промени в чл. 34а и чл. 37а от Закона за лечебните заведения (Нов, ДВ, бр. 72/2015 г.), следва да бъдат отменени, тъй като няма да постигнат заявените цели на законодателя и поради изложените по-горе наши съображения са и противоконституционни.

С уважение

Пламен Таушатов
председател на УС на БЛЗП